

A PROPOSAL FOR DAILY LIFE

Tensta Centrum stod klart i början på 70-talet. Arkitekturen är inte särskilt varierad. Högre och lägre bostadshus varvas i en plan med räta vinklar med grönområden insprängda däremellan. Företrädevis betong. Mitt i detta ligger Tenstagången, det centrala stråket genom Tensta Centrum. Gången är lagd med betongplattor som bildar ett blommönster. Mönstret sticker ut kraftigt mot den övriga bebyggelsen och bildar en blomsteräng mitt i betongbebyggelsen.

Om stenläggningen är ett offentligt konstverk så knyter det an till flera saker. Mönstret har klara kopplingar till op-art. Liknande mönster finns inom grafisk formgivning. Att låta verket breda ut sig över hela Tenstagångens yta, gör det till ett verk med kopplingar till land-art och större platsspecifika ingrepp. Mönstret blir ett diskret monument i sin egenskap av non-site.

Blommor i betongen för tankarna till det sena sextiotalets proggvåg och hippierörelsens idéer om att återvända till naturen och det ursprungliga. I relation till det moderna projektet (miljonprogrammet) ter sig hippies och proggnare som bakåtsträvare och traditionalister. Där stadsplanerare och politiker siktade framåt, blickade den svenska musikrörelsen och proggnarna bakåt. Blommönstret blir en kil av motstånd inplanterad i det konforma miljonprogrammet.

Den svenska gruppen International Harvesters första LP "Sov gott Rose-Marie" släpptes 1969. Gruppen bildades som Pärson Sound, men bytte snart namn till International Harvester. Senare kom de att bli Träd, Gräs och Stenar. International Harvester var en del av den svenska proggvågen men var mer intresserade av att skapa en rytmisk musik influerad av svensk folkmusik och av Terry Rileys repetitiva tekniker och öppna estetik. "Harvest times", "Dies Irae", "It's getting late now", "Western progress", "Out to the left" och "There is no other place" är titlar på några spår, alla möjliga beskrivningar av ett tillstånd i världen då, som är lika aktuellt idag – 45 år senare.

Henri Lefebvre talar i sin analys av rummets produktion, dvs. hur rummet produceras och struktureras av ett samhälles dominerande ordning, om hur arkitekturen blir en manifestation av samhällets disciplinering, den står för strävan efter "helhet" på bekostnad av enskildheter, för kapitalistisk profit på bekostnad av rättvisa. Rosalyn Deutsche beskriver arkitekturen som det starkaste verktyget för maktens kontroll – och hur konstnärens uppdrag blir att motarbeta arkitekturen, att "desarmera den verklighet som arkitekturen manifesterar och konstituerar". Inget finns dokumenterat om vem som formgav mönstret. Stockholms Parkförvaltning hade ansvaret för att stenläggningen skulle läggas. En anställd där kan ha varit den person som kom med förslaget på just det mönstret. För en person som kan ha haft starka kopplingar till musikrörelsen under denna tid och varit influerad av det aktuella konstklimatet, öppnades plötsligt en möjlighet att desarmera och att plantera en alternativ tanke om enskildheter och rättvisa.

Bakom blommönstret döljer sig en maskerad modernism. Om man flyttar om de olika delarna i det uppstår former som för tankarna till modernistiska abstrakta former. Konstnärer som Henry Moore, Victor Pasmore, Auguste Herbin och i Sverige Lennart Rohde och 1947 års män dyker upp som referenspunkter. Mönstret kan fungera som en koreografi eller ett partitur för ett dagligt liv i Tensta. När delarna i mönstret arrangeras om speglar de förändringarna som skett på platsen under snart femtio år. Mönstret bär på en ny berättelse. Det abstrakta mönstret har dragit sig tillbaka men uppstår i sin nya och om-mixade version. Nu finns det i en annan verklighet.